

CRONICA D'UNA JORNADA MEMORABLE

Es pel febrer que es canalitza d'una manera oficial la idea de retre un homenatge de la clerecia catalana a Mn. Jacint Verdaguer. La Conferència Episcopal Tarraconense, reunida a Barcelona els dies 14, 15 i 16, emet un comunicat que, entre d'altres coses, diu: «La Conferència ha acollit amb interès el desig de grups de sacerdots de celebrar una Jornada Sacerdotal en homenatge a Mn. Cinto Verdaguer, amb motiu del setanta-cinquè aniversari de la seva mort i del centenari de la seva obra *P'ATLANTIDA*». Des d'aquest moment, neix el que serà més tard, el 6 de setembre, la memorable JORNADA SACERDOTAL CATALANA VERDAGUERIANA.

La ciutat de Vic, el marc

Era natural que, per l'especial relació que Mossèn Cinto té amb la Plaça de Vic, els bisbes catalans decidissin de celebrar la Jornada a la seu de la diòcesi vigatana —lloc idoni quant a la cabuda dels clergues i la solemnitat de l'acte— i que fos també una comissió del seu clergat la que, principalment en l'ordre executiu, se'n responsabilitzés.

El nostre bisbe, Mons. Ramon Masnou, acceptà l'encàrrec i nomenà la comissió diocesana: Mossens: Camil Riera, representant del capítol catedralici; Angel Miralda, delegat episcopal de la clerecia vigatana; Pere Casàs, director del Full Diocesà; Joan Colom, eminent coneixedor de Verdaguer; Andreu Roca, Ramon Carbonell i Jacint Ramon, rectors respectius de la Gleba, Vinyoles i Folgueroles, llocs verdaguerians per excel·lència. Atès, però, el caràcter interdiocesà de l'homenatge, es considerà que calia correspondre també tots els bisbats, i es demanà que cada bisbe nomenés un delegat. Els delegats designats foren: Mossens: Joan Bonet Baltà (Barcelona), Lluís Fluvià (Girona), Manuel Pal (La Seu d'Urgell), Ramon Espasa (Lleida), Climent Forner (Solsona), Manuel Viña (Tortosa) i Antoni Deig (Tarragona). Aquests delegats, juntament amb els de la comissió diocesana, formarien la comissió interdiocesana, encarregada de programar la Jornada, d'informar les diòcesis respectives i d'inscriure els sacerdots i religiosos que desitgessin participar-hi.

Després de dues reunions, una a Montserrat, i l'altra a la Gleba, la comissió interdiocesana acordà de celebrar la Jornada el 6 de setembre, i redactà el programa que segueix:

A les 11 del matí: MISSA, a la Catedral de Vic, concelebrada per tots els bisbes, abats, sacerdots i religiosos assistents. Homilia per l'Emm. Sr. Cardenal-arquebisbe de Barcelona, Mons. Narcís Jubany. Cants i pregàries dels fidels a cura dels monjos de Montserrat. *Tot seguit: ACTE LITERARI*,

al mateix recinte de la catedral, amb l'ordre següent: *Presentació*, Mons. Ramon Masnou, bisbe de Vic. *Exaltació de la figura de Verdaguer*, Mn. Joan Colom, rector de Tona. *Corona poètica*, lectura de poemes de sacerdots catalans actuals. *Cançons verdaguerianes*, a l'entremig. *Cloenda*, Mons. Josep Pont i Gol, Arquebisbe de Tarragona i President de la Conferència Episcopal Tarraconense.

A les 2 de la tarda: Dinar de germanor al Seminari, consistent en uns entrepans. *A continuació*, projecció d'un reportatge sobre llocs verdaguerians, titulat «Verdaguer entre nosaltres», realitzat per Joan Bertran, de Navàs. I, finalment, com a glosa de la Jornada, una visita —facultativa— als llocs verdaguerians de la Plana, degudament ressenyats en el programa, i a l'exposició verdagueriana, preparada per Joan Amils, de Ripoll, a la Caixa d'Estalvis Comarcal de Manlleu, sub-central de Vic.

Compromís dels bisbes catalans a assistir-hi

Perfilats ja el lloc, la data i el programa de la Jornada, s'aprofità la reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense, tinguda a Barcelona durant els dies 11, 12, 13 i 14 de juliol, per a informar els bisbes d'aquests detalls. Alhora, en la mateixa reunió, s'acordà que el bisbe de Vic, en nom dels bisbes catalans, redactaria les paraules d'invitació a la Jornada, a incloure en el programa d'actes. I també que el Dr. Masnou trametrià una invitació al bisbe de Perpinyà i a la seva clerecia, ja que Verdaguer havia tingut una forta connexió amb la Catalunya Nord, als bisbes catalans residents a altres bisbats fora de Catalunya, als bisbes del País Valencià i de les Illes, als abats de Montserrat, de Poblet i de Solius, i als superiors provincials dels ordes religiosos.

D'aquesta Conferència sortí un comunicat final sobre els temes tractats. Un d'ells, referent a la Jornada Sacerdotal. Deia: «La comissió diocesana de Vic ha informat a la Conferència sobre els actes preparats per a la celebració de la Jornada Sacerdotal en commemoració del setanta-cinquè aniversari de la mort de Mn. Cinto Verdaguer i del centenari de l'ATLANTIDA. Els bisbes han manifestat la seva complaença pels actes programats per la comissió interdiocesana i es proposen d'assistir-hi el proper dia 6 de setembre a la ciutat de Vic. Exhorten tots els sacerdots a participar en aquesta Jornada Sacerdotal d'homenatge al gran poeta de la llengua catalana i sacerdot, Mn. Cinto Verdaguer».

Homenatge sacerdotal

A tots els preveres —sacerdots i religiosos— de les diòcesis de Catalunya se'ls informà, com cal, de la Jornada i dels actes a celebrar. En una primera circular, pel juny, enviada pels delegats respectius, se'ls assabentava de l'esdeveniment i de la data. A mitjan agost es trameté a cadascun el programa i la targeta d'inscripció. En diversos periòdics, d'àmbit regional i comarcal, aparegueren notes i articles referents a la Jornada. Com també,

a través de la ràdio, es feren entrevistes i s'emeteren comentaris a la diada. I el FULL DIOCESA dedicà dos números —19 de juny i 4 de setembre— a exaltar la memòria de Verdaguer.

Tot contribuí a sensibilitzar el clergat i l'opinió pública en general sobre aquest homenatge sacerdotal, tan merescut, al primer dels nostres poetes catalans. I diem homenatge sacerdotal, perquè des del primer moment es va pretendre que la Jornada, sense barrar l'assistència de les religioses i dels seglars, fos una trobada de sacerdots i per als sacerdots, com sigui que Verdaguer era sacerdot. D'ací que la Jornada es fes en un dia feiner, més apte per a llur assistència, que no s'invités a cap autoritat civil, ni, d'una manera directa, el poble fidel. Era un homenatge al sacerdot-poeta, i era lògic que el sacerdocí ministerial —bisbes i preveres— retessin un homenatge al seu il·lustre homònim. Diferents entitats del país —ben poques, per cert— ja tindrien cura d'altres homenatges verdaguerians.

Una Jornada memorable

Dia 6 de setembre de 1977. Una pancarta amb la llegenda «Prelats i preveres dels Països Catalans, sigueu benvinguts a la Jornada Sacerdotal Verdagucriana», a l'entrada del carrer de Santa Maria, acull els sacerdots que, provinents dels quatre cantons del Principat, afluïxen a Vic des de mig matí. Mentrestant, les naus de la seu vigatana es van omplint d'altres persones que es volen unir a l'homenatge. Tot fa preveure que serà una Jornada memorable.

Uns 600 sacerdots es concentren al recinte de la Catedral. D'ells, 290 concelebraran amb els bisbes i abats que són presents. Tanmateix una bona i representativa ambaixada de les diòcesis de Barcelona, Girona, la Seu d'Urgell, Lleida, Solsona, Tortosa, Tarragona i Vic. I de Perpinyà. Els 37 preveres, acompanyats del seu bisbe, Mons. l'Heureux, constitueixen la genuïna representació de la Catalunya Nord, tan bellament cantada per Mn. Cinto.

A l'hora programada, comença la solemne missa concelebrada. L'absència de l'Arquebisbe de Tarragona i President de la Conferència Episcopal Tarraconense, Mons. Josep Pont i Gol, obligada per malaltia, és el contratemps de la festa. Ell, que tant d'interès havia posat en la celebració de la Jornada, i que havia de pronunciar la cloenda de l'acte literari, no hi podia ser. Tampoc, el bisbe de Màlaga, Mons. Buxarrais, que ho havia promès. Un telegrama, rebut durant la concelebració, ens assabentava que s'unia de cor a l'homenatge i que per una causa imprevista no havia pogut venir.

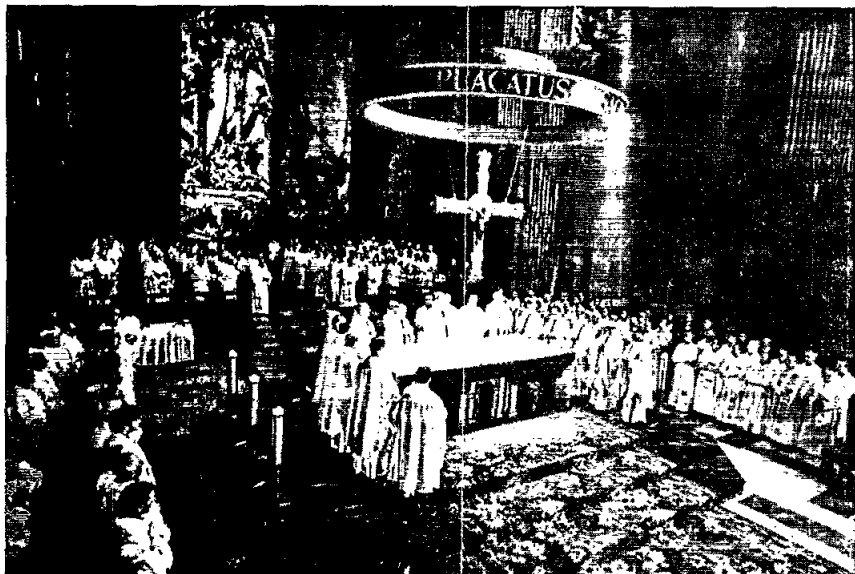
Del claustre de la catedral, surt la processó de concelebrants, que es va enfilant per la nau central cap a l'altar. Tothom canta: «Glòria a Vós, o Crist, Senyor, que ens heu donat la vida. Que la Paraula vostra resti sempre en el nostre cor». Al davant, la creu processional; després, els preveres; finalment els abats de Montserrat, de Poblet i de Solius, els tres bisbes auxiliars de Barcelona, els bisbes titulars de Sogorb-Castelló, de Solsona, de la Seu d'Urgell, de Girona, de Tortosa, de Lleida, de Perpinyà i de Vic, i l'Arquebisbe de Barcelona, Cardenal Jubany, que presideix l'Eucaristia i pronunciarà l'homilia.

La cerimònia litúrgica es va esgranant amb la sublim harmonia de les coses senzilles i ben fetes. Un alè de germanor enllaça el cor i els llavis dels presents que participen junts en la taula eucarística. I la solemne concelebració acaba amb el cant del Virolai. Mentre els sacerdots i prelats retornen als majestuosos claustres que guarden la tomba de Jaume Balme, les estrofes verdagucrianes de «Rosa d'Abril» ressonen vibrants i festives per les voltes de la seu ausetana. Al llindar de la porta claustral, dos nois fan ofrena a cada prevere, concelebrants i no concelebrants, d'un exemplar de l'ATLANTIDA, amb un pròleg de l'Arquebisbe de Tarragona, com a record efectiu i fervent d'aquesta trobada.

Amb Verdguer-sacerdot, s'havia compartit el calze. Restava compartir-hi la lira. Es féu seguidament en el mateix recinte catedralici.

Un retrat del Príncep de les lletres catalanes, a la banda dreta del presbiteri, ornat amb una branca de llorer i poms de gladiols, presidia la sessió literària. El bisbe de Vic, Mons. Ramon Masnou, amfitrió de la Jornada,

tot donant la benvinguda als concurrents, la va presentar i la va obrir. Mn. Joan Colom, gran admirador i deixeble de Mn. Cinto, glossà l'obra del poeta i exaltà la figura del sacerdot que enllaçà tan sàviament el calze i la lira. A continuació, alguns sacerdots poetes, representatius de les comarques catalanes, oferiren un pomell de poemes, que fou com el símbol d'una corona poètica a l'immortal trobador. Foren Mn. Joan Roig, Mn. Climent Forner, Mn. Joan Montalà, Mn. Pere Ribot, i Mn. Camil Geis. Intercalades en l'acte, tothom cantà diverses composicions musicals amb lletra de Verdguer: «Entre flors», «El gira-sol», «Cançó de la Moreneta». Sobresortí el cant de «L'Emigrant», interpretat dempeus per tota l'assemblea.

També intervingué el bisbe de Perpinyà, el qual llegí una carta de Frederic Mistral, el gran poeta de la Provença, al seu amic Mn. Cinto. Es llegiren diverses adhesions a la Jornada, entre les quals mereixen de ser esmentades la de l'Arquebisbe de València, la de Mons. Torroella, la del bisbe d'Oriola, la del Director de l'Institut Catòlic de Tolosa de Llenguadoc, i la d'Omnium Cultural. I, com a cloenda, el bisbe de la Seu d'Urgell, Mons. Martí, per indicació de l'Arquebisbe de Tarragona, llegí les paraules de conclusió que havia escrit, el Dr. Pont i Gol, per a la Jornada.

La part principal de la Jornada memorable havia finit. Al Seminari, un sobri àpat de germanor i la projecció de la pel·lícula «Verdaguer entre nosaltres». Després, amb el bon regust d'haver fet un homenatge sincer, merescut i joiós al gran poeta de Folgueroles, Mn. Jacint Verdguer i Santaló, cadascú retornà al seu poble d'origen.

Pere Casas i Font